

NÉPÚJSÁG

A természet kalendáriuma

CXLII.

*Gyep-trónján a Tavasz-kunyhónak,
Öreg csont, újra itt ülök.
Tágult szemekkel és nyugtalanul
Hevülök.*

*A Tavasz-kunyhó fala: álom.
Szőnyege: múlt. Tetője: vágy.
S avarra vetve gúnyosan, puhán
Kész az ágy.*

*A Zavar, a Tavasz leánya,
Minden sarokból rám nevet
S bedúdolnak ős, trágár dalokat
A szelek.*

*Ez az a nász, amit ígérnek
S amit soha meg nem kapunk.
»Holnap«, súgja a végső Tavasz is
S meghalunk.*

*De várok a Tavasz-kunyhóban
S a nász-vágy mindig tegnapi:
Elment örökre, vagy sohse jön el
Valaki.*

1907-ben írta volt **Ady Endre** e sorokat. Az örökké-vágyó várás, de soha be nem teljesülés verse a **Várás a Tavasz-kunyhóban**.

„...a tavaszi fogvacogásos, hidegleléses állapotnak éneke - írta volt **Hatvany Lajos** - *Ady tavasz-látomása, a shakespeare-i Vihar víziójához hasonlatosan, kunyhó, melynek trónja: gyeptrón.*”

„Tavasz-kunyhója” éppen egy éve, március 8-tól, látogatható - végre valahára. A budapesti Petőfi Irodalmi Múzeum rendezte Ady Endre állandó emlékkiállításán **Csucsán** azóta jómagam is tiszteletemet tettem: Adyék asztalánál a kis fehér házban a kastély szomszédságában. Oh, hányszor megfordultam már itt diákjaimmal, s volt mikor még belesni sem engedtek az időszerűtlen deszkaajtó paletta résein e szobába.

Mifelénk a tavasz márciussal érkezik, a hóvirággal. Még **Hallgat** a tavasz **Reményik Sándor** versében is:

*Hallgat.
Hallgat néha hosszú órákon át.
Akár a kő.
Akár a fa.*

*Akár a hó.
Akár a hóvirág.
Hallgat.
Én e hallgatás irigye vagyok.
Bár nyugtalanít ez a hallgatás
Néha.
Mert hátha befele nőtt panaszok,
Megkövült jajok, elhalt sóhajok,
Finom kéreggel fedezett sebek,
Alig kinyílt apró virágfejek,
Szorongó, örök, nagy-nagy aggodalmak
Lappanganak kő, fa, hó, hallgatás alatt.
Én azt hiszem, hogy ismerem.
És mégsem ismerem.
És ma sem tudom, miért hallgatom.
Csak e hallgatás irigye vagyok.
Fecsegésben szétszórom magamat,
Azután szégyellem
Jaj, nagyon szégyellem,
Mindig, amikor szemben ül velem,
Hogy szóltam, szóltam, szólnivaló nélkül,
Aprópénzként elszórtam magamat.
Ő ült, és hallgatott,
S mint foghatatlan súlyt
Éreztem lelkében az aranyat.*

Egyet-kettőt fordul még az Idő arany-vánkosán, a tél ácsolta ócska avar emlék-ágyon felül, s rügybontó kedvét előveszi. A csend azért még Csend maradt, még meg-megállt az öreg fákkal egyet diskurálni. Aztán halkan szemérmesen felsóhajt, s a fenyősörényekről lassan lehull az utolsó havazás emléke **A kék hegyek földjén.**

*Egy bús éjszakából születtem én a kék hegyek földjén,
a kék hegyek földjén láttam meg először a felkelő napot és a lehulló csillagot.*

*Lelkemben bűvös fénnel ég a mesebeli trón,
a kék hegyek földjén én voltam romok és fenyők közt az álmodó király.*

*Ott fogott el az ős félelem, ha piros gyermekszívemre
hideg mosolyt csókolt a havasok ajka,
ott kacagtam föl, ha jött a ragyogó hóolvadás s a méla erdőkön gomolygott
a rózsarejtő nap,
ott téptem forró virágot a temetők halk elégiáiból,
ott folytak belém anyámmal együtt töltött szomorú holdas esték,
ott hallottam különös zaját egy árnyas, mély folyónak,
ott fogant bennem énekké a vér kedvesem keresésekor
vagy ha árva jajok után szemeim behunytam,
ott láttam megbocsájtani az istent a mennybolt lehulló kékjén
és ott láttam virrasztani a néma várakat,
- őseim csodatermő, véres ölelését.*

A fenti vers írója, **Ormós Iván**, *Erdélyi Helikon*ista, március 10-én, 1958-ban ötvenöt éves korában sóhajtott utoljára hegyei felé, Budapestről. Arad, Pozsony, Székelyudvarhely, Temesvár - már tanulóhelyeinek felsorolása is a teljes Kárpát-medence. Expresszionista költeményeiben a „bús, morajló város” füstös-véres világából kívánczik el. **Dsida Jenő** írta róla, hogy „*Ormós Iván nem elégszik meg annyival, amennyit tudunk és tapasztalunk adatott... Tapogat, csodálkozik. És érdekes, újszerű dolgokról beszél. Versei tartalmának legnagyobb része elillan az értelem elől, kezünkől kifolyik, szemünk előtt köddé hígul. Csak hangulata van és illata. És mégis – ...Ízig-vérig intellektuális ember nyilatkozik meg lírájában.*”

Kék hegyek aljában megbúvó Tavasz-kunyhóból csokornyí hóvirág hallgatást hozva minden idők Titok-asszonyának, maradok kiváló tisztelettel:

Kiss Székely Zoltán

Kelt 2015-ben, Nők Napja előtt pár órával

